

# Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 ft
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Felolvasó szerkesztő: **Fehér János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**  
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.  
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségbe, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legítányosabban, árszabály szerint Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 ft. ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.  
 Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Reuter ügyvétség és a Magyar Távir. Iroda” hirdetői irodája Budapest, Grantos-utca 1. szám.

## Választás előtt.

Ma két pontja van a világnak, a hol az emberek választási programokra ébrednek és választási programok mellett szenderülnek álomra; az egyik az északamerikai Egyesült-Államok, hol elnök-választásra, a második Magyarországon, hol országgyűlési képviselők választására készülnek. A tengerentúl nagyszabású, mondhatni internacionális jelentőségű kérdések körül csoportosulnak a pártok: a bimetalizmus áll szemben a monometallizmussal és a védvám-rendszer a szabad-kereskedelem elvével. Nálunk ily nagyszabású kérdések nem szerepelnek a jelöltek programjaiban, de ki tagadhatná, hogy az itt felvetett kérdések reánk nézve épp oly életbevágók, mint az amerikai ezüstbányák tulajdonosaira nézve a bimetalizmus győzelme.

Ha párhuzamot vonunk a világ e két távoli pontján lezajló választási küzdelmek között, azok lényegére nézve feltűnő hasonlóságot találunk. Itt is, ott is gazdasági kérdések képezik a programok talapatát s a kül- és belpolitikai ügyek e kérdések körül már csak másod, harmadrangú helyet foglalnak el. Vagyis, ma már a világon mindenütt tudatára ébrednek annak, hogy minden államra épp úgy, mint minden egyedre nézve első szükségesség a vagyoni jólét, mert ebben gyökerezik a tekintély, a hatalom; és az emeltyűje a szellemi téren való előrehaladásnak; ez legfőbb biztositéka a népek szabadságának és függetlenségének.

Az északamerikai Egyesült-Államok választó polgárainak lelkiéletében ez a feltételezés most keletkezett; ott nem új dolog az, hogy a jelöltekül első sorban annak kifejtését követelik meg, hogy megválasztása esetén minő eszközökkel szándékozik a közjólétet előmozdítani s általában a közérdeknek vagy az osztályérdeknek áll-e szolgálatában. Nálunk azonban új dolog, hogy fontos gazdasági kérdések tolnak előtérbe, ha a politikai ügyek háttérbe szorulnak; új dolog, hogy a választási kampány tulajdonképpen egy rendkívül fon-

tos gazdasági kérdés: az Ausztriával való kiegyezés okából keletkezett idő előtt s új dolog, hogy oly kérdéseket, melyek körül azelőtt a pártalakulások végébe mentek, minő például a megyei közigazgatás államosításának kérdése, ma alig emlegetnek.

Mi ezt az irányt örömmel üdvözöljük s még tévedéseiben is tiszteljük, mert a nemzet politikai élettevékenységének ezen irányra gyakorlati célok felé tör és a nép gondolkodásának módját, tevékenységét helyes irányba tereli.

Lássuk azonban közelebbről is, hogy minő gazdasági eszméket hozott magával a választási programok zápora. Első a kiegyezés kérdése, melynek magvát a kvóta-ügy képezi. E kiegyezés miatt kellett az országgyűlést idő előtt feloszlatni; nagyon természetes tehát, hogy a jelöltek első sorban, ezen legaktuálisabb és legjelentékenyebb ügygel szemben foglalnak állást. De amit e részben az általunk eddig ismert programok tartalmaznak, az nem mind tiszta bor.

A program-beszédek legtöbbszörében ugyanis ez a stereotip frázis található: »A kvótát nem emeljük le s ezzel a kiegyezés kérdését a jelöltek röviden megoldottnak tartják. Ez azonban nem megoldás és kevésbé sem világítja meg — miként a Magyar Pénzügy mondja — a jelölt intencióit. Első sorban is a kvóta magában véve nem öleli fel a kiegyezés összes kérdéseit, melynek kompletumában a kereskedelmi és vámegegyezmény és a jegybank-ügy egyenrangú kérdések a kvótával. Hogy mit tart ezek fölül a képviselőjelölt, ezt a kérdést a választók joggal vehetik fel, sőt felvetni legfőbb érdekük. Mert, ha a kvótát nem is emeljük fel, de a nemzet érdekeinek nem mindenben megfelelő kereskedelmi és vámegegyezményt létesítünk, avagy a jegybank új szabadsalmának ára fejében ismét csak értelmetlen sallangokkal kell beérnünk, nem nyertünk semmit, de igen sokat veszíthetünk. Másodszor nem tesz tanúságot a kérdés alapos ismeretéről, a ki egyszerűen a negáció talapjára áll s mellét verve, így kiált fel: A kvótát egy fillérrel sem eme-

lem! A kvóta felemelése vagy nem emelése relativ fogalmak; adunk, ha kapunk, ez lehet csak a józan elv, vagyis a kérdést tárgyilagosan csak az determinálja, a ki a kvóta felemelését feltételekhez köti s csak az esetben tagadja azt meg egész határozottsággal, ha megfelelő ellenszolgáltatást nem nyerünk. A kiegyezés alapkeresését tulajdonképpen nem a kvóta, hanem a kereskedelmi és vámegegyezmény képezi; ha ennek oly módon való megkötése lehetségesse válik, hogy fogyasztási adóhozamunk teljesen biztosítva lesz, hogy iparunk védelemre talál, mezőgazdasági terményeinknek pedig az osztrák piacok biztosítottnak, szóval ha minden jogos kívánalmaink teljesítetvén, az anyagi fejlődés újabb újjai nyílnak meg előttünk. Ausztria e részbeni előzékenységét és készségét a kvóta tekintetében bizonyos mértékig tejező viszonoszlóvalattal kell viszonoznunk. Ezt hozza magával a méltányosság s a kérdést kellő objektivitással csakis ezen az alapon lehet tárgyalni.

A programok özőnében továbbá fontos kérdéseket tolnak előtérbe a mezőgazdaság és a kisipar gető bajai. Nem akarjuk feltételezni, hogy sokan vannak a képviselő-jelöltek között, a kik e kérdéseket csak azért veszik be programjukba, hogy a választók zömének szája ize szerint beszéljenek, sőt szeretik feltételezni, hogy a jelöltek túlnyomó többségét őszinte jóakarattal vezeti. Nem hibáztatjuk ennél fogva a programok ezen fontos kérdésekre való kiterjesztését mindaddig, a míg gazdasági életünk más ágazatai ellen tamadás nem intéztetik. Csakhogy az objektivitás ezen követelményének a legtöbb ellenzék jelölt programja nem felel meg; a kapitalizmus, a tőzsde ellen felhangzó kifakadásokat még csak el lehetne szivlelni, mivel divatosak és ártalmatlanok, de már a nagyipar, a kereskedelem és a hitelintézetek ellen intézett tamadások nem valók komoly gondolkodású jelölt programjába.

Az adóreformot is számos program hangoztatja, de a legtöbb egyoldalúlag. A föld- és házadó leszállítása, ellenben a tőzsde megadóztatása körül forog csupán az észjárás, de újat

## A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

### A kántor úr vadászatán.

Schweinkász Rezső segédjegyző a következő levelet intézte kollégájához, Kehes Berchhez:

Kedves barátom Berci!

Ide jövetelem az első napokban megsajnáltam, de most már a mint rendesen — megbarátkoztam a helyzettel. Igaz, hogy nehezen ment, a mennyiben úgy körülbelül fél év kellett hozzá. Hej pedig, dehogyan; hiszen!... összesen három kaputos ember van a faluban, egyik a princi, a másik a tanító, vagy a hogy általában nevezük magunk közt: kántor, a harmadik meg nagyságos magam. Temploma van ugyan a falunak, de papja nincs, lévén községünk csak leány egyháza. De zsidója sincs! oly annyira antiszemitaik itt az emberek, hogy inkább nem isznak, mintsem, hogy zsidótól vegyék a palinkát; ezért van az, hogy egy beretvált képű tót atyafi meri nekik — s néha nekem is — a testi malasztot. Kezdetben azt hittem, hogy elbuktok, de most már veszem észre, hogy itt különben lehet ám szórakozni, mint nálatok, bár a ti falutokban, pardon, mezővárosokban egész sereg földbirtokos kisasszony, népkönyvtár, műkedvelői színház, dalárda, zenede... az ördög tudja elősorolni, mi minden van! Mi nálunk az egyedüli szórakozás a vadászat.

Ez nekem kedvesebb a ti falusi szúrtoznak. A princi meg a kántor szenvedélyes vadászok s engem jól ismer, szükségtelen tehát magamat vadászként bemutatnom.

A kántorról meg kell jegyeznem, hogy nem ama sok gyerekkel és kevés jövedelemmel megoldott kántorok közé tartozik. Nála egészen másként áll a dolog. Gyereke nincs, de annál több, ha nem is jövedelme, megtakarított vagyonra. Nem fiatal már, közel jár az ötvenhez. Neje is oly vén matrona, kit a kaputos emberek csak egyszerűen »Boris néni« néven ismernek.

A kántor úr öreg napjain megengedte magának szórakozásképp és egészségi szempontból a vadászat örömet és faradságot. Ez az ő állítása. Ide jegyzem a princiét is, mely auból aii, hogy az csak annyiban elvezi a vadászat örömet, a mennyiben téli vadászat után átfázva, a meleg kalyha mellé bujhat. Nyulat még életében nem lőtt. (Igaz, más vadat se.) Pedig hogy szerene legalább egyet löni?! Mar éte hű párja, a testes matrona kedvéért is, ki, valahányszor ferje vadászatra készül, avval áll elő:

— Leikem, galambom, mikor horel már nyulat?

— Hozok leikem, hozok, csak türelem! — hajtogatja egyre ra.

Augusztusban történt, néhány nappal az általános vadászati tilalom letelte után. Egy szép napon hozzánk jött a kántor: jövünk-e vadászni. Azon argumentummal

állt elő, hogy a melegben a nyúl lusta, közel ugrik, ergo: könnyű meglőni.

— Könnyű, az igaz, csakhogy az ember sem kulömb ilyenkor a nyúlnál! — volt részemből a felelet.

A kántornak legkevésbé sem imponáltak svavaim, ő szilárdan megmaradt állítása mellett. A princi mondta, ha akarok, menjek, nincs kifogása ellene, miután a restanciát legnagyobbbrézt feldolgoztuk, ő azonban honn marad.

— Isten neki! — szoltam, puskámat a vállamra vetve s néhány tölényt tűzre vagyva — menjünk!

Az augusztus nap tüzes sugarait araszotta el a tarlókon, szautásokon, egyetlen felhő sem latszott a kék égbojtozatban, szellő sem ragozta az itt-ott magában aló fák faradt, hervadásnak induló lombját.

— Borzasztó meleg van! — nyöszörgött a kántor. — Jó volna tan válami árnyékos helyen megvárni míg kissé hűvösebb lesz, látom már, hogy bizony ebben a melegben nem élvezet vadászni... Tudja mi volna jó? Menjünk a szőlőbe s hogy az idő hamarabb teljen, iszunk egy kis bort... A pince kulcsai nálam vannak... — mondá s ez utóbbi szavait hamiskas hunyorgatás kísérte.

Vén bünös, gondoltam, ezért nem feltél a melegtől! Nem merted megmondani feleségednek, hogy száraz a torkod. Szép férfi! No de varj, ezt ugyan megkeserülöd! Egyébb iránt, ha ebben a vasolvasztó forróság-

az adórendszér gyökeres javítására célzó eszmét eddig alig hallottunk. Pedig ez irányban kellene tanúságot tenni arról, hogy az új képviselőház képes lesz radikális reformokat alkotni, s hogy az adórendszer tökélyesítésére, az igazságosság és méltányosság elveinek emelésére vonatkozó ígéretek nem pusztá frázisok.

## Képviselőjelölések Turóc-megyében.

Stubnyafüredben október hó 18-án délután mintegy 500 választó jelent meg, hogy ifj. Justh György volt országgyűlési képviselőnek beszámoló beszédét meghallgassa s értekezletet tartson az új képviselőjelölést illetőleg.

Az értekezlet Zorkóczy Tivadar főszolgabíró nyitotta meg s indítványozta, hogy a volt képviselő egy küldöttség hívja fel a megjelenésre; indítványozta továbbá, hogy neki beszámoló beszéde elmondása után a jelöltség újból felajánlatsék. Az indítvány lelkesítéssel elfogadtatván, a volt képviselő Akantisz Brüll vezetés alatt, Höhenrieder Gyula, Palesch Janos, Ruzs Adófi, Klimacsik Mihály és Grieger József választókból alakított küldöttség hívta meg a választók közt leendő megjelenésére.

A volt képviselőt a választók zajos éljenzéssel és lelkeséssel fogadták, minek lecsillapulta után Zorkóczy Tivadar főszolgabíró felkérte beszámoló beszédének elmondására. Erre ifj. Justh György, a kerület volt, érdemes képviselője először magyar, aztán tót s végül német nyelven monotta el a lefolyt országgyűlési ciklus főbb mozzanatait. Beszédében az általános politika helyzetét híven, férfias önérettel és nyíltsággal vizsgálta. S éppen ezért beszéde köztetszéssel s megelégedéssel fogadtatott, s azt a király Ő felsége s az ezeréves haza elterésével fejezte be.

A beszámoló után Zorkóczy Tivadar a választók nevében felkérte ifj. Justh Györgyöt a mandátum újbóli elfogadására, kijelentvén egyúttal, hogy 14 év óta irányában tanusított bizalmat nemcsak hogy nem csökkent, hanem ez alkalommal még fokozottabb mértékben nyilvánul; el fognak — úgymond — követni mindent, hogy őt ügyelmezhez juttassák. Ugyanígy értelemben szólaltak fel Velits György és Höhenrieder Gyula választók is, előbbi tót, utóbbi német nyelven. Ezután ifj. Justh György megköszönve a választóknak iránta oly impozáns megnyilatkozott bizalmat, biztosította őket hogy egész erejével azon lesz, hogy bizalmukra magát továbbra is érdemessé tegye.

A választók és képviselőjelöltjük ezután még együtt maradtak s vig hangulatban töltötték az időt az esteli órákig.

Turóc-Szl.-Mártonban október 19-én volt a szucsani kerület választóinak értekezlete, amelyet Beniczky Kalman alispán, Kevitzky Istvan főjegyző és Zathureczky Imre arvaszéki enók hivaték egybe. A szép számmal egybegyűlt választók előtt Beniczky Kalman alispán előadta, hogy az értekezlet célja a képviselő-jelölést megvizsgálni. És miután a multban oly képviselője volt e kerületnek, a ki a magyar nemzeti törekvéseknek hü bajnokja, sőt a választók maganérdékeinek is hü szószólója volt, ajánlotta Lehotsky Vilmost újból megválasztani képviselőül. A jelenvolt választók egyhangúlag elfogadván a jelölést, az alispán Kevitzky Istvan főjegyző

vezetés alatt egy küldöttséget kért fel, hogy a jelölést az értekezleten való megjelenésre felkérje.

Lehotsky Vilmos képviselő-jelölt lelkes éljenzéssel fogadtatott választói által, s az éljenzés lecsillapultával megköszönvén a beféje helyezett bizalmat, rokonszenves beszédet intézett választóihoz. Beszédében röviden összehasonlította azokat a kiválóbb eseményeket, melyek a mult ciklus kimagaslóbb pontjait képezték. Ilyen az ezredéves kiállítás s az egyházpolitika. A jövőre nézőt szolt a kvótáról, melynek fél vagy egy százalékkal leendő felmérése ellen nem zarkózik el, ha a váms- s kereskedelmi egyezmény révén a kiadási többlet fedezetet nyerhet. Híve az állami közigazgatásnak is, mert — úgymond — a megváltozott viszonyok miatt szükség van egy a nemzet testét fenntartó testületre. Kijelentvén még azt, hogy megválasztása esetén választóival többször fog majd érintkezni, helyesléssel fogadott beszédét bevezette.

Ezután tót nyelven beszélt magyarul nem értő választóihoz, hangulýozva ama testvéri szeretet és barátságos elbanást, a melyben mar a honfoglaló magyarok is részesítettek az itt talált népeket. Végül választói közé ment s velük barátságos eszmecserebe veyült.

A megye két képviselő-jelöltjének megválasztása bizonyos, miután a néppárt hível s a nemzetiségiek nem tudtak megállapodásra jutni a jelölést illetőleg. Mint értesülünk a stubnyai kerületben a néppárt mégis állított jelölést a szklenői plébános személyében s jóllehet a papság erősen agítal érdekében, ifj. Justh György megválasztása elé ezáltal nagyobb akadályok nem gördítettek.

## Pest fejlődése.

II.

### A kereskedelmi testületek szervezete.

Szab. kir. Pest városában a mult században csakis a Szab. polgári kereskedők testülete működött. Csak századunkban csatlakozott hozzá a zsidó kereskedők és 1846-ban a kiváltságos nagykereskedők testülete.

A zsidó kereskedők testületének története igen rövid, 1815-ben „Pester israelitischer Handelsstand“ néven szerepel és körülbelül 1848/49-ben szünt meg, a kormány azon rendelkezése folytán, hogy tagjai a polgári és nagykereskedők testületébe tartoznak belépni. A testület iratai a pesti ízr. htközség levéltárában vannak.

A polgári kereskedők testülete 1699-ben nyert szabadalom-velet I. Lipót királytól; tagja csakis törvényes haszasságból származott római katolikus lehvett, csak kivételkép görög nem egyesült és egyesült is. A tagoknak a misén, az áldozás és az Úrnapi körmenetben részt kellett venni. Kötelesek egymást segíteni, betegeiket ápolítani s halottaikat eltemetni.

A testület kisebb vitás ügyekben végérvényesen ítél.

Ujjab, egész az 50-es évekig fennállott szervezeteinek alapját Mária Terézia királynőnek 1777-ben kelt szabadalomlevele körvonalozta. Ebben a szabadalomlevelében a vállalosság alól előtérben. A testület tartozott volna minden nedvényében gyűlést tartani, de ez az intézkedés több szigorú rendelet dacára sem ment az élebe. Utóbb mar azt is kimondták, hogy 12 tag jogérvényes határozatot hozhat. Így ment at a hatalom a nagygyűlésről egy bizottságra, mely utóbb már csak 8 tagból állt. De ez a bizottság aztán annál nagyobb

eréllyel ragadta magához a hatalmat és havonkénti ülésekben intézkedett.

Pontos változást idézett elő a város által kiküldött biztos jelenléte ezen ülésekben. Ez tartozott a tanácskozási rendre felügyelni, de már az első időben is fölmerült a panasz, hogy a saját véleményét erőszakkal a testületre. A bizost évenkénti 50 frttal honorálták.

Az 1777-iki patens elvette a testülettől az ítélkezési jogot; ettől fogva már csak mint békebírósg működhetett.

A kereskedői jogok engedélyezésénél a vagyon kimutatásokat e kereskedők testület egy bizottság által vizsgálhatta meg.

Ez a bizottság panaszokdík legelőször (1812-ben) a zsidó kereskedők versenyeről, mert — a mint jelen-tésében mondja — a zsidó kereskedők nem maradtak meg egyes szakmáknál, hanem átterének más kereskedelmi ágra, sőt némelyek a nagykereskedői jogot is bitorolják.

Ép e szerint a nagykereskedőknek nem kellene megengedni, hogy kicsinyben árúshassanak s egyik kereskedelmi ágról a másikra térjenek at.

Az üzleti alapötökét a nagykereskedőkre nézve 30.000 váltó frtban kívánja a bizottság megállapítani és hozzátesszi, hogy ennek valóságos vagyonból kell állania. Ha valaki készpénzt mutat fel, köteles igazolni, hogy azt igaz után szerezte.

A nagykereskedői jogért folyamodó zsidóktól nemcsak a tőke alap, hanem megfelelő képzettség és erkölcsiség igazolása is követelendő.

A testület közgyűlése ezeket a javaslatokat elfogadta, de jogerőre nem emelkedtek.

A nagykereskedők testülete 1846-ban alakult meg és ettől fogva az egyéni érdekeken kívül mindjobban előtérbe lép az általános kereskedelmi érdek. A bolt-örösgét ez a testület szervezte. Ugyancsak a nagykereskedők testületéből alakult a ma is létező Lloyd-társaság az ötvenes években, a kereskedelmi csarnok és több a mai aru és értéktőzsdé. Ez a testület karolta fel annak idején a pesti magyar kereskedelmi bank eszméjét is. A testület működésében nyomokra akadunk, hogy a testület mint hitel- és betét intézet is működött, vagyis elfogadott betéteket kamatoztatás végett és ezeket kikölcsönözte tagjainak.

A nagykereskedők testülete szervezetét V. Ferdinánd király 1845. november hó 20-án hagyta jóvá. A szervezetben lényeges, hogy a testületnek megadatik a kizárólagos jog, hogy kebelökbe vállalkúsból nékül fővehessék a jelentkező tagokat. A tagok minősítési kélekei a) nagykorúság; b) feddhetlen hírnév; c) tíz évi üzleti szolgálat; d) legalább is 30.000 frt saját vagyon. A tagok korlátozas nékül folytathatnak minden nemű kereskedést nagyban, Alapíthatnak gyararak. A kicsinyben való kereskedéstől el vannak tiltva. Ez a szervezet nagyon nehezen jött létre. Pest város tanácsa a polgári kereskedelmi testület közbejárása folytán ellene nyilatkozott és egyáltalán sok doigba került a helytartó tanácsnak, a váltó törvényszéknek, Bécs város tanácsának s az udv. kancelláriának, míg e szervezet végre, József nádor közbejárására a király által jóváhagyott. A vállalkúlbőség nékül kiétel sok helyen szemet szurt és végre is úgy hagyták jóvá a szervezetet, hogy a zsidó lehet ugyan tag, lehet választó, de kereskedelmi ügyökké nem választható. Ez a váltótörvény-szék kívánására került a szabályzatba és később sok

ban a pokol mélyeséges fenekére is hitt volna egy pohár borra, minden habozás nékül megadom beleegyezésemet. De jól tudod, hogy bizony egy pohárral nem szoktam megelégedni, különösen, ha potyáról van szó. Celomat elengedő, mar útközben kellett őt kapacitálnom, miért is hizelegve feleltem:

— Nem vagyok képes felogni, honnan kerülne a népuveleis faraszo, de sem anyagi, sem erkölcsi elismerésben nem részesül munkája közepette becsülettel megöszült fejébe ezer, a jobbnál jobb, szebbnél szebb gondolatok tanító úr! (büszke is am az öreg erre a betanult kacsikáros körmondatra!) Ennél isten engem úgy segítjen, jobbat, udvösebbet még a főispán sem zondíthatott volna ki!... Hogy azonban nemes gondokodásért halamat kifejeztem, bator lesznek egy javaslatot előterjeszteni, a mely vadászatunk sikerét lesz hivatta biztosítani...

Ehulvagtam, mert muszáj volt, mivel nem volt mit mondanom, s szerénységgel teljesen a földre vetetem tekintetem.

— Halíjuk!

— Maradjunk ott a pincében napnyugtáig. Aztán a szőlők fölötti árokba megyünk, tudja tanító úr a principalisom luc-rnaja mellé, s onnan kényelmesen lepuflanthatjuk a nyulakat, ha majd alkonyatok kijönnek legelni a szőlőkből.

Minden ékesszólási tehetségem elő kellett szednem, hogy a kántor tetszéssel fogadja furlangós javaslatomat, a mi szerencsésen sikerült is. Arra is szándékom volt kitérjeszkedni, hogy úgy nem iszunk sok bort, miután lesre készülünk, de ez az egész hatást aláasta volna, ismervé a kántor büszkeségét.

— Heyses, Heyses! — szolt, s helybenhagyólag fejt bolntagva, amely úgy nézett ki, mintha csak a vízbe mártotta volna.

Ha valami terved sikerül, amely ékesszólási tehetséged igénybevételén kívül más áldozatot nem kíván, nemde jó kedved lesz?... Így ez én velem is s talán nincs ember, ki ebben a tekintetben kivételt képezne. Többé megleggel nem törődtem, hanem fokozatos sebességgel kezdtem haladni, mi a kántor csupán a pincéhez érkezünkorkor vett észre. Még meg is örült neki a számar.

Ittunk, idodogtunk; fogyott egyik kancsó bor a másik után. A pincés teendőit magamra vállaltam, részint udvariaságból, részint pedig (főképp), hogy a lopón at is élvezhessem Noe apak örömeit, aztan... de ezt még most nem mondom meg. Mikor mar is megsoháltam, a nap a tulsó égbenyuló, erdő borította hegyen, búcsút intve lenyugodott, maga után bíbor színen hgyta az égütoizatot.

— Itt az ideje tanító úr!

Felállunk leshelyeinkre. A sok bor elfogyasztása dacára oly csendben maradtunk, mintha legalább is ózbakra lenénk. Egyébiránt ez nem nagy virtus volt, hisz' edzett ivók vagyunk. Mind többé és sötétebb lón. A nyulak nyugvó heyeiket elhagyva lassan, óvatosan, minduntalan meg megállva s füleiket hegyezve, sompolyogtak a lucerna felé. A kántorhoz már egy oly közel volt, hogy szőlő karóval leuhtette volna. Lót is rá, de — ami magától értetődik — nem találta el. Nyomban ra, egymásután elsült puskám mindket csövse s két füles a lucerna közt lelte halálát.

Haza menet a kántor feltarta a szívet. Azt mondta, mikor a fülest maga felé közeledni látta, úgy mondotta a szíve, mint mikor Boris nénnel először találkoztam... Hat mar kinn ne venne erőt a vadászlat, ha az első alkalom kinalkózik igazán nyulat löni?... Mit is mond majd élte hü párja, ha férje, ua belép a szobába nyugodt talta vezetés... Akkor majd könnyen bánik el vele... Aztán elsőtté fegyvere mindkét csövét egyszerre, mert valamint több szem többit lat, úgy több lövés többit talál; de nem talált egy se.

— Könnyű azon segíteni, hogy Boris nénnnek örömet szerezzünk! Egyszerűen rafogjuk az egyik nyulra, hogy tanító úr lötte, puskam!

A kántor szabadkozott, hogy biz' ő sem Boris néni, sem egy, de még pár nyúl kedvéért sem fullent.



suriódásra adott okot. Folyamodtak is ellene, de hiába.

Az abszolút hatalom alatt a kereskedelem és ipar ideiglenes rendezéséről 1831-ben kibocsátott utasítás a nagykereskedők és a kicsiben eladó kereskedők testületének szervezését elrendelvé. A testületek ehhez képest átalakultak. Ugyanekkor szűnt meg az izraelita kereskedők testülete, melynek tagjai a másik két testület egyikébe való belépésre utatattak.

A kir. kiváltságos nagykereskedők testülete egész 1855. május 30-ig megtartotta régi, még V. Ferdinánd királytól nyert szabadalom-levelein nyugvó szervezetét. A jelzett napon azonban az 1884. évi ipartörvény értelmében végleg átalakult ipartársulattá. »Budapesti nagykereskedők és nagyiparosok« cím alatt, teljesen modern alapszabályival.

#### A kereskedelem szervezete.

Az I. Lipót király által 1699-ben kiadott szabadalomlevei a kereskedelemnek szervezetét is megállapítja. A polgári kereskedők a városi polgárok, ezek több joggal bírnak, mint a többi kereskedők. Bizonyos kereskedelmi ágak a polgári kereskedők kizárólagos jogkörébe tartoznak, és ezeknek, országos vásáron kívüli mások általi gyökeres kibégésnek tekintetik.

Maga a testület a helyi fogyasztási kereskedelem megvédésére fektette a súlyt.

1752-től 1769-ig folyton merülnek fel panaszok, hogy törökországi áttalálók itt kereskednek. Maria-Terezia királynő 1777-ki szabadalomlevele szerint, a kereskedelem vásár idején egészen szabad, de szabad a nagyban való kereskedés is, mely ekkor fejlődésnek indult. A testületbeli kereskedők azon vannak, hogy a belvárosi kiskereskedést megvédjék, a külvárosokkal nem törődnek és külvárosi lakost tagul nem fogadnak.

1790 körül a kereskedők egyes szakmak üzésére adják magukat, kivéve a nagykereskedőket, a kik még mindig minden üzlettaggal és szállítással foglalkoznak. 1808-ban a kereskedők testülete felségfolyamodással él és felsorolja azokat a rendelkezéseket, melyek a kereskedők jólétét alapaítják. Kérlelmük körülbelül numerus clausus megállapítására irányul és azt kívánja, hogy Pest városa ne éljen oly bőkezűen a polgárjogok, adományozásával, mert ez a kereskedők kárára történik. A terjedelmes beadványban többi több a következőképpen serelemeket panaszoznak:

A legtöbb nagykereskedő csak kalmar. Podrázok és urasági inasok rossz hírű nőket vesznek el és valami ürügy alatt boltot nyitnak, melyben nem kereskedést üznek. Egyesek kereskedéseiket masnak eladják. A városi biztos jogtalanul ad ki boltnyitási engedélyeket. Török zsidók külföldi áru helyett beföldi árut adnak el hallatlan áron és tilos cikkekkal hazalnak. Mesteremberek bécsi kereskedőtől árukat vesznek bizományba. Szerkovácsok norinbergi cikkeket árusítanak. Helyi külküli boltok legények titkosan mindenféle kereskedelmi árut folytatnak. A hazalok megrontják az erkölcsöket. Pincerek szállítmányi ügyletekkel foglalkoznak. A zsidóbusok új ruhákkal kereskednek. Egy zsidó íszterkeskedő öcska és új ruhával kereskedik. A zsidók nagy része egész nap a kavházakat, az utcákat és az irodákat bujja s kikutatja, hogy minő cikkeket keresnek vagy kínálnak, vagyons zsidóknak kémul szolgálnak, hogy elonyt nyerjenek a keresztény kereskedők fölött. Heti vásarkor a régi vásártéren és a Sebestyén-téren a sat-

rakban és a földön, lopott dolgokat árulnak. Zsidó asszonyok, kiket a természet szép külsővel áldott meg, árúkat visznek a hazákba. Külvárosi kereskedők betódulnak a belvárosba. Csőd esetén az árúkkal együtt a kereskedői jogot is áruba bocsátják.

Mindezeknél foza azt kéri a kereskedők, hogy addig is, míg a kereskedelem törvényekkel szabályozva nincs, azok a rendeletek követtessenek, melyek Ausztriában érvényben vannak. Együttel egy részletes szervezeti szabályzatot is mutattak be, melyben minden kereskedelmi ügy rendezését nyeri. Ezen szabályzatban egy külön fejezet rendelkezik a zsidó kereskedőkkel szemben követendő eljárásról. Ez a szabályzat lényegesen módosítva jóváhagyást is nyert, de a kereskedők még mindig panaszkodnak.

1820-ban József főherceg nádorhoz és a helytartó tanácsához folyamodtak »a jobb rend visszaállítására« iránt. Ennek a folyamodványnak nem volt eredménye.

Az 1851. febr. 6-án kelt utasítás, mely a kereskedelmi szabályozás, sokban kedvezett a szabad versenynek és alapelvint kimondja, hogy vallása vagy nemzetisége, születése és a szülőknek polgári állása miatt, senki a kereskedés és ipar megtanulását vagy gyakorlásából kizárni nem lehet.

## H I R E I N K .

— **Bankett.** Ifj. Juszth György képviselő-jelölt választókerületét huztaúván, folyó hó 21-en Zúzó varalján volt, a hol tisztelőre — este — a magyar kaszinó sikerült bankettet rendezett.

— **Néppárti képviselőjelölt Turócmegeyében.** Turócmegeye stubnyafürdő kerületében a néppárti képviselő-jelölt állított **Turóc** Károly, szklendi plébános személyében. Mint bennünket értesítenek a papság erősen agítal érdekében, de biztosra lehet venni, hogy a szavazó nrránál nagy kisebbségben fog maradni.

— **Tüz.** Folyó hó 17-én este Szlovánban tűz volt; legett több csőr és istálló, köztük Matuskovich Matyas földbirtokosé is.

— **Gyermek-gyilkos anya.** Donner Vilmos turdosini vendéglős hajadon szolgálója f. hó 16-án fűgyermekét szült, s hogy ebbeli szegényét elpalastolja, gyermekét a árnyékszekké dobta. A dolog azonban kitűdöván, a bűnös leányzó 20-án átadott a bíróságnak.

— **Néppárti fanatizmus.** Turdosinból a következőkről értesít bennünket ottani levelünk: »Itt Arva megye felső részén, a különben szelid lelkű nép egészen ki van fargatva nyugalmából s szokásaiból. Az önérdéküket s hatalmi tekintélyüket felő papok lelkiismeretlenül igazgatják a népet. A szegényebb nép osztály igazoltatása már olyan fokra hagott, hogy a községeken kívül járni határozottan veszélyes. A kaputos embert különben lépten-nyomon inzultálják, nincs személybiztonság, s ha ez így megy tovább is, akkor feltámad ma-holnap a Dózsa György ideje. Én katolikus ember letémre megbortranokom némely papok ezen fanatikus működésén. Valunk ma a kirendelt katonaság s a csendőrség meg visszatarítja a vérgengszet, de ki tudja, holnap mire viradunk!«

— **Az ellenőrzési szemlék beszüntetése.** A honvédelmi miniszter a közlegő általános képviselőválasztásokra való tekintetből az október 15-től november hó 6-ig terjedő időre kitűzött közös hadseregbeli és honvédtartalékos legénység ellenőrzési szemléket beszüntette.

— **A szegedi választó kijelentése.** A szegedi városhozzó »a kormánybeliek-hoz, a mult napokban — mint alföldi tudósítók értesít. — a következő levél érkezett: »Hat kéröm tisztölt helybeli kormány, miu-

tán a víz a csapbul nem gyün, hiába szívják a gyerekek, én, mint helybeli választó kijelentöm, hogy ha nem gyün a csapbul a víz, nem szavazok. Ezen kijelentéssel magyok a tisztölt kormánynak, sth. — Boldog szegedi képviselőjelöltek! ha a Felvidéken is csak víz kellene...«

— Egy még meglehetős jó karban levő Humber mintájú kerékpár (chussion gummal) 20 frtért eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

— **Melanchton-haz.** A jövő 1897. évi február 16-án ünneplik Bretteben Luther nagynevű barátjának, a reformáció átvadot, de lelkes útörőjének, Melanchton Fülöpnek 400-ik születésnapját. A város szép emlékekkel adózik nagy fiának: elhatározta egy gót styben építendő Melanchton-haz emelését. A nagyarányú épület egyúttal a reformáció muzeuma is lesz, amennyiben csarnokaiba Melanchton kortársainak szobrait és képeit, valamint a reformátor hátrahagyott és összegyűjtött írásait lesznek elhelyezve. Az emlékház költségei 170.000 márkára rúgnak, melyet gyűjtés útján fedeztek.

— **Gabonauzlet.** (Reich Jenő és társa jelentése). A külföldi piacok szilárdasága allandóan tartós. A mi piacunkon szintén szilárd volt a hangulat. **Buza.** Az árak kezdetben változatlanok maradtak, később azonban 5—15 krrel javultak. A heti forgalmat 220.000 mrra tesszük. **Rozs** árak nem javultak. Minőség szerint frt 6.20 érhető el. **Arpa** takarmány hantolási célokra frt 4—4.20 kelt el. Felvidéki árpakat frt 7.25—7.75, jó közepárut frt 6.50—7, tisztavideki árpát 5—5.75 frton jegyzünk állomásokon. **Zab** 10—15 krrel magasabb árban kelt el, előrendő árúért 6.10 frt-ig fizettek. **Tengeri** 3.95—4 frton kelt el.

— **Királyváras.** Egy úr ferblizik. Ket kiralyra meg és igazottan guszál. Egyszerre csak leteszi a kártyáját és idegesen kiabál: Egy hamutartót!

— Minek a hamutartó? kérdik a merémült gibceik.

— Hat jó nevelést ember vagyok és így le kell tennem a szivaromat.

— Miért? Minek? kérdik újra a gibcek.

— (Titokzatosan). Királyt varok!

## A kiállítás utolsó uapjai.

Nem sokára megkondul az ezredéves országos kiállítás fölött is a buszusától harangszó.

Epen halottak napján, november másodikán teszik majd sirba, meghajlják előtte a felévig tartott buscjárárs lobogó zászlót, mint egy győztes hadvezér előtt és azután elparentálják, mint egy fiatal leányt, mely szép és bájos volt, hogy örökre kar és lsten ellen való vétek neki meghalni. Szinte faj az ember szíve, hogy pár hét múlva már ennek a mesebeli tündérországának kapui bezarulanak, szinte hihetetlen, hogy mindaz a fény, mindaz a pompa és ragyogás egyszerre csak véget ér, mely hat hónapon keresztül elragadó varázssal idecsabított a messze vidékekről és tengerentúli országokból is a népek tömegeit Magyarország fővárosába. Mennyi örömet, büszkeséget, gyönyört okozott nekünk és mennyi halával tartozunk a gondviselésnek, hogy megerünk engedte, az ősi dicsőség szent emlékeinek talalkozását az új ezer évre készülő Magyarország munkaképességének kincseivel.

A történelmi ereklyék és a modern alkotások gyűjteményének fnyes csarnokait pár hét múlva me fogják zárni és itt az ideje, hogy aki még nem látta, siessen megtékinteni a nemzeti büszkeséget s megszentelt hajlékait.

Soha még nemzeti kiállítás így fényesen nem sikerült, mint a miénk. Erkölcösi siker tekintetében felülmúlta a nemzetközi világkiállításokat is. Pedig mindaz a mi itt látható, magyar ember kezének és eszének a műve. A földmívelő, az iparos, a kereskedő, a művész kezét nyújtott egymának, hogy dicsőségét és hirt szerezzon a magyar névnek.

Nézzétek végig a szatórnyó kiállítású város gyönyörű utcáit, tekintetek be a csaknem háromszáz remeknél remekebb módon épült házba és kaprarátsai fogja szemieteket az itt felhalmozott kincsek óriási gazdagsága, a magyar kéznek, a magyar szellemnek teremtő ereje, Nemzeti genuszunk pantheonja ez. Az ezredéves emlékek között a legmaradandóbb becslő, kimagasló és nemzeti büszkeségünk országvilág előtt emelő nagy alkotás ez, mely hosszú időközön át okulás, tanulás és biztatás forrása marad számunkra bezárása után is.

Nézzétek meg az ősi századokba visszanyúló emlékek gyűjteményét, a három korszakot felölő 'örténelmi épületek csoportját. Hadvező dicső ósók ereklyéi vannak itt felhalmozva. Árpád honfoglalásának emlékmáradványai, a keresztény kultúra újraberedés korszakának és az utolsó századok számos haburainak és bekaalkotásainak emlékeivel találkozzunk. Egy egész évezred váltakozó, viszontagsagos, borús és derős eseményei mintegy megelevenedve vonulnak el előttünk és dicsfénytől sugárzó ragyogásban szólnak a késő nemzedék epigonjaihoz.

Vagy járjatok körül az új ipari művek hajlékait, az emberi kézmű, gépek, talalmányok csarnokait és bamaulva fogjátok szemlélni az erejére ébredt, előre törekvő és hivatasa magaslattan álló magyar nemze' képességét.

Minden együtt van itt hordva, amit szívvel-lelke, nemesit, amiből tanulni lehet, amiből megbecsühetjük magunk magunkat. Meg kell ismerni, hogy méltányolni tudjuk, mennyire haladtunk és megmerhesük milyen hosszú ut áll még előttünk, hogy a leg-

— Egy pohar bor kedvéért se?! —

Mintha morgott volna valamit, de határozott nyilatkozatot még harapófogóval sem lehetett volna tőle kivenni, szerette volna is, meg nem is. Hamarosan az egyik nyuiat a markába nyomtam, hadd cipelje mint tulajdonát.

A kántor lakására érve, előzetes megbeszélés szerint letettük a nyulat az ajtó elé.

A sem erkölcsi sem anyagi elismerésben nem részesülő munkaja közepette becsülettel megöszült tanító új habozott belépni. Izgatottan fergőldött ide-oda, mintha keresne valamit; kétszer is kiakarta venni puszkájából a töltényeket, pedig a faluba érve vette ki mar-

— Ahá a pincekulesok! — gondoltam magamban, de azért sem szoltam semmit, hagytam.

Néhány perc múlva végre neki bátorkodott s benyitott.

— Találd ki lekem, galambom, mit löttem? — rebegte hitvesének, belépve a konyhába minden köszönes nélkül, hangja azonban mégis elarult némi felelmet.

— F-fel kezdődik — szoltam én mosolygva.

— Farkast! — találgatá Boris néni, persze tréfából.

A kántor végkép megnyugodva hahotára fakadt, s természetesen én is. Ó nagysága is vélünk tartva, majd pedig folytatta a találgatást nem minden érdeklődés nélkül.

— Talán csak nem fácsnt?!

— Latom, hogy nehezen megy, de sebai, majd segíték, fu —

— Fülesbagoly! — hagyta helyben Boris néni

— Dehogy, dehogy, **Fülest!**

— Igazan? De nem hiszem ám leikem, galambom!

Még Boris néni kételkedésének szavakban sem adott kifejezést, már is hozta az egyiket a kántor úr. Boris néni meggyőződéséről, hogy férje ura nem tréfált, nyakába borult s ölelgette, csókolgatta; ez meg restelte, mert szem- és fültanúk előtt engedett haiajanak ily érhető kifejezést, amennyiben ott volt a cseled, meg a gulyás is. De kibontakozni neje ölelő karjából még sem mert, felt, hogy valahogy észreveszi a kulcsokat...

Nehogy valami családi jelenetnek tanuja legyek, eltavartam. Az úton hazafelé azon gondolkodtam, hogy igaztamt be a kántor ártatlanul a föllentésbe, hiszen oly közel volt hozzá a nyúl, bizonyosan megölvi, ha pinckésdemsem ideje alatt töltényeinek gölecséit homokkal, melyben Boris néni a sarga répat tartja, fel nem cseréltem...

Hogy hosszú halgatásomért ne nehezeij s hogy némileg karpótoljak, hosszúra eresztettem levelemet; egyúttal kériek szánj te is egy estét leírlásra. Üdvözölj kényeres pajtasod és sirig hű barátod **Reszó.**

**Turczér Károly.**

közlebb nagy nemzetekkel versenyre kelhessünk. Százával ezrivel jönnek hozzánk külföldiek, csapatosan keresik fel kiállításunkat olyanok, kiknek az előtt a magyar nemzet neve is csaknem egészen ismeretlen volt. Csodálattal vannak elteve a magyar nemzeti erő ily óriási meggyilvánulása előtt. De sokkal fontosabb ennél az, hogy mi magunk ismerjük meg magunkat. A kiállításnak nem szabad berekesztetni, míg mindenki nem látta. Minden megyer embernek kötelessége néhány napot a kiállításnak szentelni. A kiállítás igazgatósága gondoskodik róla, hogy a legszegényebbek is csekély áldozattal megtekinthessék. Szegény gazdag okulni fog belőle. Pel kell használni tehát a meg rendelkezésre álló nagyon rövid időt. Október közepén megszünnék a nemzetközi kongresszusok és a kiállítás ugyiszólván még csak a magunk részére marad nyitva, hogy akik még nem láthattak, utólag megtekinthessék és kapuzás előtt gyönyörködhessek benne. Ezeréves történelmünk erkeiyi gazdasági életünk kapuzatos kincsei ily módon, egy csomóban még soha sem voltak összejyűlve.

November másodikán bezárják a kiállitást és talán soha sem lesz alkalom többé együtt látni azt a sok beces anyagot, melyet a millennium alkalmára csak a közös lelkesedés és hazafias kötelességérzet tudott összehozni.

## Nyilt tér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vammentesen a házhoz szállitva mintákat postafordaltával küld: **Henneberg G.** (os. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Svájcha címzett levelekre 10 kros. levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztnek. 4

1751. tk. sz. 1896.

## II.

### Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kőrömcz szab. kir. és főbányavárosnak Michele József elleni végrehajtási ügyében Szklenő községben fekvő, a szklenői 175. sz. tjkvben A I 1—29. sor sz. a. felvett és Michele József nevében álló ingatlanra a többi közt 95a. öi. sz. házra 349 frtban ezennel megallapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanág az 1896. évi november hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Szklenő községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanág kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy övndeképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbiróság mint tkvi hatóság.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1896. évi jun. hó 22-én.

Medzihradzky,  
kir. aljbró.

## Irodalom.

Irodalmi rovatunk különös érdeklődéssel kíséri a Szalay Baróti-fele millenárius Magyar nemzet történetét melyből most a kiadóhivatal, a Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapestben a 48-ik füzetet küldte be hozzánk. Ez történelmünk azon nevezetes korszakát tárgyalja, mely az 1908 évi bécsi békeben találja befejezését, vagyis Bocskay felkelését. Rudolf király uralkodásának utolsó éveit s utóda, II. Matyás király trónraléptét. Füzetünk műmelleklete ismét remek s Zrinyi Miklósnak, a költőnek és jeles hadvezérnek arcképe. Mily érdekesek e füzet többi illusztrációi, ime következő sorozatok mutatja: Bocskay Istvan aláírása, Bocskay Istvan koronája, Bocskay Istvan koronázása. A bécsi béke befejező sorai. Achmed szultán megerősíti a zsitva-toroki békét, Bocskay Istvan diszbuozanyja, Rákoczy Zsigmond érdeiyi fejedelme, Matyás főherceg. A magyar koronát adják Matyás főhercegnek, II. Matyás koronázása. Illesházy István nádor siremleke.

A Lampel R.-fele (Wodianer F. és fia) budapesti kiadócégy által kiadott milleniumi Magyar nemzet törté-

tenetérből Szalay József után Baróti Lajos dr. jeles történetírónk által dolgozva, most érkezett hozzánk a 47. füzet. Ez még mindig Rudolf király alatt lefolyt nagy háborúskodásoknak eseményeiben dúsgazdag kepeit mutatja be olvasóinak s különösen érdekes azon fejezete, mely a protestantizmusnak magyarországoni elterjedésével foglalkozik. Külön képmelleklete igen hatatos s Madrász Viktor festménye után azt a jelenetet ábrázolja, mikor Izabella kiralyóné Szuliman török császár követét egy kor. szerzetest fogad. A szöveg közé illesztett kisebb-nagyobb illusztrációk a régi magyar erődített városok képeinek egész sorából állnak, ezek mellett pedig az egykorú arcképek stbiek fölötté érdekesek teszik e füzetet is. Ez illusztrációk a következők: Nagyvárad ostroma 1868-ban, Buda ostroma 1598-ban, Schwarzenburg Adolf arcképe, a kanizsai és a babocsai arulók kivégzése 1601-ben, Kanizsa ostroma 1601-ben, Buda és Pest ostroma 1602-ben, Relief kép, Győr visszavétele, s a törökök fölött kivívt győzelmek emlékére, Szegedi Kiss István, Rudolf király mellszobra, Illesházy István aláírása, Belgiojónó Barbiano Jakab, kassai kapitány, Bocskai Istvan arcképe, huszár és hajdu a XVII. századból, Kassa városa XVII. században.

**Fischer Lajos turóc-szt.-mártoni céghez**

A ki vásárlukat jól és olcsón vásárolni akar, forduljon

Külön-külön árak: (teljesen felszerelve, frt. 120.—)

Gabona-tisztogatógépek frt. 20-30, 30.— 34 és 46; szecskavágó gépek frt. 12-30-tól feljebb.

(a „Sporitelna“ átellenében).

A legjobb varrógépek (csak próbavarrás után fizetendő) frt. 20.—

Konyha-berendezés (40 db. edény és eszközök) frt. 15.—

## A KÉSMÁRKAI BANK KÁLYHA- ÉS AGYAGARÓ-GYÁRA

### NAGY-LOMNICON (Szepes-megye)

ajánlja a l. közönségnek a Közép-Kárpátokban nyert, quarodús tartalmánál fogva rendkívül tűzálló **fehér** agyagból készült

ó-német majolika- és fehér agyagkályháit  
kandalló és takarékn-tűzhelyeit,  
különböző színekben és alakban,  
terrakotta-épület-diszeit,  
rendkívül kemény tartós anyagból, bármínő rajz után,  
sajtolt tűzálló tégláit.

Szolid felállítás, tartósság és fűtő-képességert teljes kezeséget vállalunk  
Nagyon jutányos árak!

Kívánatra költségvetéssel és képes árjegyzékkel szívesen szolgál a Gyárvezetőség Nagy-Lomnicon és a Késmárkai Bank részv. társaság.

**Clayton & Shuttleworth**  
mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci körút 63. sz.  
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcseplőgép-készletek  
29, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000

„COLUMBIA“ a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 6/10-malmok.

Egyetemleges aczel-ekék 2 és 3 vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.